

# Minimumverzorging van hoogstamfruitbomen

**Fruitbomen zijn veredelde cultuurplanten. Zonder een minimum aan verzorging kunnen zij niet gedijen. Hieronder volgen enkele adviezen voor een goede start.**

Bij een hoogstamfruitboom is verzorging vooral in de eerste tien jaren bijzonder belangrijk. Een goed verzorgde en gezonde appelboom in een hoogstamboomgaard kan 80 à 100 jaar oud worden. Net zo lang als een mensenleven. Een perenboom kan nog ouder worden. Met een nieuw aangeplante hoogstamfruitboom is het net zo als met je kinderen: hoe meer liefde, aandacht en toewijding wij ze in de eerste levensjaren schenken, des te meer plezier hebben we van ze, en des te beter komen ze op hogere leeftijd met minder toewijding toch tot hun recht. Ontzeggen wij onze 'boomkinderen' deze toewijding al in de eerste jaren, dan ontwikkelen er zich maar enkele tot daadwerkelijke bomen; de meeste kwijnen al in de eerste jaren door verschillende oorzaken weg. De onkosten die je later hebt met het weer opknappen en 'repareren' van de ontstane schade, is in veel gevallen groter dan de weinige maar regelmatige ingrepen die we hen in de eerste 5 tot 10 levensjaren kunnen geven.

Tot de minimumverzorging van jongere hoogstamfruitbomen in de eerste jaren behoren:

- Het vrijhouden van de boomspiegel (= de grond rond de stam) door het verwijderen van onkruid en gras, of het afdekken met mulch, in de bloeitijd, alsook in de maanden april tot juli. Dit tijdens de eerste vijf jaren totdat de jonge boom een goed ontwikkelde kruin heeft gekregen en zich tegen de concurrerende grassen en gewassen te weer kan stellen.
- Regelmatige vormsnoei in de eerste 8-10 jaar totdat de bomen een drietal of viertal voldoende lange en stevige gesteltakken hebben gevormd.
- Jaarlijkse controle van de boombescherming.
- Stamcontrole: zijscheuten aan de stam worden of helemaal weggenomen of ter versterking van de diktegroei op 1 tot 2 ogen teruggesnoeid.
- Controle van de entplaats, deze mag niet in de aarde 'wegzinken'.
- Controle op aantasting van de wortels door woelrat en muizen. Staat de boom nog stevig of kan je hem heen en weer bewegen? Maatregelen zijn: Het voor de wintermaanden verwijderen van een eventuele compostlaag

bij de stam op de boomspiegel. Het maken van uitkijkposten en nestkasten voor roofvogels. Het aanleggen van steenhopen voor wezels e.d.. Indien nodig woelratvallen zetten.

- Water geven bij aanhoudende droogte tussen april en juli, in het bijzonder in het eerste jaar. Optimaal zou zijn in het eerste jaar compost als meststof op de boomspiegel te strooien. Dit is bevorderlijk voor de boom en dient ter verbetering van de bodemstructuur. Een kruiwagen compost, in april aangebracht, werkt op korte termijn als een mulchlaag ter onderdrukking van de grasconcurrenten.
- Snoei van sterke takken tijdens de bloeitijd bij meeldauwaantasting en bij zeer sterke bladval.
- Wegsnijden van kankerplekken bij appel- en perenbomen zodra de besmetting vastgesteld wordt. Bij voorkeur vóór de bloeitijd en bij droog weer (verspreiding vanuit ontstane wonden kan dan vermeden worden).
- Witkalken van de stammen tijdens de wintermaanden, om het gevaar op vorstscheuren te verminderen.
- Indien nodig, het aanbrengen van een gordel golfkarton rond de stam vanaf eind mei tot de oogsttijd bij iets oudere appelbomen (bomen die gevormd zijn en vrucht gaan dragen). De rupsen benutten de buisjes van het karton als schuilplaats om zich te verpoppen en kunnen na een tijdje verzameld worden en vernietigd. Ze zijn ook nuttig tegen oorwormen, deze gebruiken het karton ook als broedplaats.



*Hans Joachim Bannier,  
bewerkt door Jan Veel.*

**In april een kruiwagen compost aanbrengen op de boomspiegel van een eenjarige boom.**